

i forbindelse med helsekontroll, hos nyfødte, kroniske symptomer og det funksjonshemmede barnet.

Boken er gjennomillustrert med figurtegninger i svart-hvitt, i tillegg er det fargebilder av forskjellige utslett. Den er lett og innbydende å lese. Det ville vært bedre om også strektregningene var i farger. Norske og svenske tradisjoner er såpass like at stoffet passer godt for norske lesere.

Denne boken erstatter ikke en vanlig lærebok i barnesykdommer, til det er den for skjematisk oppbygd. Men den vil passe fint som et tillegg, spesielt ved repetisjoner og kollokviearbeid. Foruten til legestudentene, passer den også til andre yrkesgrupper i helsevesenet som arbeider med syke barn, slike som sykepleiere, fysioterapeuter, ergoterapeuter, ernæringsfysiologer og psykologer.

Trond Flægstad

Barneavdelingen
Universitetssykehuset Nord-Norge

Nyttig veileder i nyfødttmedisin for den tredje verden

World Health Organization

Managing newborn problems:

a guide for doctors, nurses, and midwives

316 s, tab, ill. Genève: WHO, 2003. Pris USD 27
ISBN 92-4-154622-0

Hvert år dør mer en fire millioner barn i første levemåned, de fleste innen en uke etter fødselen. Et like stort antall barn er dødfødte. I tillegg til den menneskelige tragedie som disse dødsfallene representerer, medfører de også en påkjenning og en risiko for kvinnene. For mange kvinner i den tredje verden innebærer slike svangerskap nok et skritt mot varig tap av helse og førlighet. Tiltak mot den høye dødeligheten i neonatalperioden vil derfor ha positiv virkning for både kvinners og barns helse.

De fleste av barna som dør i peri- og neonatalperioden, ville kunne vært reddet med ganske enkle hjelpemidler, dersom den nødvendige kunnskap om vurdering og behandling av den nyfødte var tilgjengelig. Det er altså ikke slik at manglende tilgang til avansert, høyt teknologisk og kostbart utstyr bør føre til handlingsunntatelse stilt overfor en syk nyfødt.

Verdens helseorganisasjon har nå gitt ut en praktisk veileder i nyfødttmedisin for leger, sykepleiere og jordmødre som arbeider under enkle kår og betingelser.

Boken har fire deler: funn, vurdering og håndtering; pleie og behandling; prosedyrer; og et appendiks med oversikt over utstyrbehov, nødvendige medikamenter, journalføring og skjemaer.

Ved første gjennomsyn kan teksten virke noe forvirrende pga. de hyppige henvisningene til andre avsnitt. Når man blir kjent med opplegget, blir det imidlertid klart at denne organiseringen fører til at man sparer mye plass ved å unngå gjentakelser. Jeg er overbevist om at den som bruker boken i sin daglige praksis, fort blir vant til hvordan man skal slå opp for å finne de opplysningene man trenger. Dette er en god og kortfattet innføring i det som er spesielt for det nyfødte barnet, hva helsearbeideren bør se etter av funn og tegn, og hvordan man bør veie de ulike funn og observasjoner. Den erfarne nyfødttmedisiner vil utvilsomt tenke på flere nyanser og alternativer enn de som er anført, men for det store flertall av syke nyfødte som denne boken er laget for å hjelpe, vil de retningslinjer og råd som er gitt føre til målet.

Jeg tror at denne boken, dersom den blir distribuert til og lest/brukt av helsearbeidere i førstelinjetjenesten i den tredje verden, vil være et viktig bidrag til å redde mange av de spedbarnsliv som i dag går tapt. Selv om boken utvilsomt er rettet mot en virkelighet som er annerledes enn i vårt land, tror jeg også både primærleger og helsesøstre i Norge vil kunne ha nytte av deler av den, særlig den første delen. Også leger i utdanningsstilling i pediatri vil kunne ha glede av den som en rask første innføring i nyfødttmedisin. Visse anbefalinger, bl.a. om valg av medikamenter, er basert på å holde lavest mulig kostnad på behandlingen. I vårt land vil derfor noen av anbefalingene være annerledes.

Lommeformatet forutsetter at frakkelommene ikke er av de minste. Innbindingen med spiralrygg er nok ikke den mest holdbare. Boken fortjener stor utbredelse.

Thor Willy Ruud Hansen

Nyfødttseksjonen
Barneklubben
Rikshospitalet

Kort og god lærebok i psykoterapi

Glen O. Gabbard

Long-term psychodynamic psychotherapy: a basic text

210 s, tab, ill. Washington, D.C.: American Psychiatric Publishing, 2004. Pris USD 34
ISBN 1-58562-144-7

Med fremgangen i nevrobiologi og psykofarmakologi er det fare for at samtalerterapi kan få en underkjent plass i psykiaterutdanningen. Den amerikanske spesialitetskomiteen i psykiatri har pålagt alle utdanningsinstitusjoner å inkludere visse kjernekom-

petanseområder i spesialistutdanningen, der også fem ulike former for psykoterapi anses nødvendig: langtids psykodynamisk psykoterapi, støttende psykoterapi, kognitiv terapi, korttids psykoterapi og psykoterapi kombinert med farmakologisk behandling.

Glen O. Gabbard er psykoanalytiker, leder for psykiatrisk klinikk i Texas og redaktør for *International Journal of Psychoanalysis*. I 11 oversiktlige kapitler gir han en kortfattet innføring i moderne psykodynamisk forståelse og behandling. Etter en rask gjennomgang av ulike psykodynamiske teorier, kommer forfatteren inn på enkle, men viktige temaer som enhver fersk psykoterapeut må forholde seg til, som hvordan man sitter i terapirommet, hva man gjør når pasienten ikke møter eller når pasienten kommer med en gave osv.

Deretter omtales evaluering for behandling. Kapitlet om terapeutiske intervensjoner er praktisk nyttig. For en nordmann er det gledelig å finne en referanse til Bjørn Killingmo under omtalen av bekreftende intervensjoner. Så følger kapitler om terapiprosessen, hvordan psykoterapi virker og hvilke målsettinger pasient og terapeut skal velge, med beskrivelser av arbeid med motstand, drøm, fantasier og motoverføring, gjennomarbeiding og avslutning.

Siste del handler om veiledning og om hvordan godkjenne den enkelte lege som skal bli spesialist. Klinisk veiledning og psykoterapiveiledning utgjør mye av kjernen i norsk psykiaterutdanning. Dette temaet berøres på en måte som gjør det leseverdig både for veiledningskandidater og veiledere, som fremstillingen av den skravlete, den søvnige eller for den saks skyld den grenseløse veileder.

På slutten av hvert kapittel er det oppsummeringer og fylldige referanselister, som kan hjelpe den interesserte med å finne nyttig tilleggs litteratur. Illustrerende kasuistikker er innvevd i teksten og gir kjøtt og blod til innholdet. Selv om boken henvender seg til den amerikanske «postgraduate resident», er den anbefalelsesverdig som grunnlagslitteratur for leger.

Morten Chr. Vanberg

Psykiatrisk poliklinikk
Asker og Bærumklinikken